

Téma:

**SZAKPOLITIKAI TANULMÁNY-
Európai uniós támogatások
elosztása és lehívása**

Időszak:

2012. február

Dátum:

2012.március 28.

SZÁZADVÉG
ALAPÍTVÁNY

SZÁZADVÉG
Gazdaságkutató zrt.

STRATEGOPOLIS
KÖMÖLTANISÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZAKPOLITIKAI ELEMZŐ KFT.

Az anyag az NFM_SZERZ/378/1 (2012) számú
szerződés teljesítésére készült.

Tartalomjegyzék:

Vezetői összefoglaló:.....	4
1. Az uniós források felhasználására vonatkozó főbb statisztikák elemzése és értékelése	9
1.1. Alacsony szintű a pályázói aktivitás	9
1.2. A támogatói döntések száma a 12 hetes átlag körül alakult	9
1.3. Lassan nőtt az új szerződéskötések száma	9
1.4. A tervezett alatt alakuló a kifizetések.....	9
1.5. Továbbra is igen jelentős az allokációs olló	10
2. A fejlesztéspolitikai programokban megfogalmazott stratégiai célok elérésének időszakos monitoringja	11
2.1. Az ÚSZT egyenlőre még kevésbé képes a nemzetgazdaság egészének motorizálására	11
2.2. Az ÚSZT a gazdaság dinamizálása terén halad a leggyorsabb ütemben.....	11
3. A fejlesztéspolitikai intézményrendszer működése és az azt támogató jogi-szabályozási folyamatok elemzése és értékelése	12
3.1. Vegyes teljesítményt mutat az ÚSZT-s intézményrendszer.....	12
3.2. Továbbra is több ezer projekt vár jelentős határidő túllépés mellett döntésre.....	12
3.3. Már közel négyezer projektgazda részére csak jelentős késéssel érkezik meg az uniós forrás	12
3.4. Jelentős maradt a nem teljesített követelés állomány	12
3.5. Továbbra is magas a szabálytalansági vizsgálatok száma; az eljárások csak kb. 1/3-ának esetében nem igazolódik a gyanú.....	13
3.6. Tovább fejleszthető intézményi kommunikációs hatékonyság.....	13
3.7. Továbbra sem kezdődött el a 2014-2020-as költségvetési időszakot megalapozó tervezési munka	13
4. Az elemzési időszakban meghozott főbb döntések és intézkedések elvárt és várható következményei és hatásai elemzése és értékelése	14
4.1. Lépcsőzetes hatályba lépési modellben kezdődött el a korábbinál gyorsabb és szabályosabb uniós forrás-lekötési mechanizmus jogi keretinek megteremtésére irányuló Kormányrendelet módosítás implementációja	14

4.2. Elindult a többletkötelezettség-vállalásához kapcsolódó kormányhatározat kihirdetése és implementációja	15
4.3. Elindult a „top-up” forrás-mechanizmus hazai igénybevétele kapcsolódó feladatainak elvégzése	16
4.4. Miniszteri rendelet született a 2007-2013 programozási időszakban az európai területi együttműködéshez kapcsolódó egyes állami támogatások felhasználásának szabályairól	17
4.5. Módosításra kerültek az egyes területfejlesztési és önkormányzati fejlesztési célokat szolgáló hazai támogatási előirányzatokról szóló kormányrendeletek.....	18
5. Az Európai Unió keretekkel kapcsolatos főbb aktualitások és a kapcsolódó magyar vonatkozások bemutatása	19
5.1. Magas szintű nemzetközi konferenciát tartottak a 2013 utáni uniós költségvetésről..	19
5.2. Lengyel-magyar együttműködés kezdődött a kohéziós politika jövőjét érintő kérdésekről	19
5.3. Az ECOFIN határozata kilátásba helyezte a kohéziós források részleges felfüggesztését Magyarország számára	20
5.4. A korábban vártnál lassabban halad az IMF és az EU megállapodás előkészítése	20
5.5. Aláírásra került a „fiskális europaktum”	21
5.6. A V4-es és a Keleti Partnerség képviselői találkoztak Prágában	21

Vezetői összefoglaló:

A vezetői összefoglaló bemutatja az egyes szakmai elemzési dimenziók **főbb megállapításait**, és ezek alapján **indikatív kormányzati**, vezetői beavatkozási **javaslatokat** fogalmaz meg.

1. FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSOK, JAVASLATOK

SZAKMAI ELEMZÉSI DIMENZIÓ	FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSOK	JAVASOLT KORMÁNYZATI LÉPÉSEK INDIKATÍV LISTÁJA
1. Az uniós források felhasználására vonatkozó főbb statisztikák elemzése és értékelése	1.1. Alacsony szintű a pályázói aktivitás; 1.2. A támogatói döntések száma a 12 hetes átlag körül alakult; 1.3. Lassan nőtt az új szerződéskötések száma; 1.4. A tervezett alatt alakuló a kifizetések; 1.5. Továbbra is igen jelentős az allokációs olló.	1.1. Szükséges lenne: - a közösségi források igénybevételéhez kapcsolódó kommunikációs modell felülvizsgálatára; esetlegesen új, alternatív kommunikációs csatornák igénybevétele; - olyan innovatív allokációs mechanizmusok bevezetése, amely előzetesen feltárja a valós kedvezményezetti igényeket és ezekre alapozottan biztosít forrásokat; - a kedvezményezetti oldal számára központi forrással támogatott projektfejlesztési szakértést biztosítani (mentorálási szolgáltatás); - komplett termék/szolgáltatás – finanszírozási csomagokat kidolgozni és kínálni, amelyek a teljes projekt scope tekintetében biztosítanak finanszírozási termékeket (komplementaritási alapú kombinált pénzügyi termékek); 1.2. Szükséges lenne: - mint előfeltétel: az igénylői aktivitás motorizálása (lásd 1.1.); - az értékelési rendszer egyszerűsítése, automatizálása és részbeni előzetes kiváltása (programozott és mentorált projektfejlesztés, granting, stb); 1.3. Szükséges lenne: - mint előfeltétel: az igénylői aktivitás és a támogatási döntések meghozatalának motorizálása (lásd 1.1. és 1.2.); - egyszerűsített szerződéskötési modell, és – legalább részben – automatizált, az előzetes projektfejlesztésre épülő, azt követően a szerződést csak hatályba léptető intézményi ügykezelés bevezetése (programozott és

SZAKMAI ELEMZÉSI DIMENZIÓ	FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSOK	JAVASOLT KORMÁNYZATI LÉPÉSEK INDIKATÍV LISTÁJA
		mentorált projektfejlesztés, granting, stb)); 1.4. Szükséges lenne: - egyszerűsített és informatikailag támogatott elszámolási és projekt menedzsment rendszer bevezetése; - a kedvezményezett oldal cash flow és önerő finanszírozási helyzetét is kezelő komplex (az NSRF-st kiegészítő) finanszírozási csomagok és pénzügyi termékek (önerő-garancia, stb.) bevezetése; 1.5. Szükséges lenne: - mint előfeltétel: lásd 1.1. – 1.4.; - projekt-doktori rendszer és szolgáltatás aktív alkalmazása.
2. A fejlesztéspolitikai programokban megfogalmazott stratégiai célok elérésének időszakos monitoringja	2.1. Az ÚSZT egyelőre még kevésbé képes a nemzetgazdaság egészének motorizálására; 2.2. Az ÚSZT a gazdaság dinamizálása terén halad a leggyorsabb ütemben.	2.1. Szükséges lenne: - a teljes allokációs életciklust (a felhívás és projekt-fejlesztést, a döntési szakaszt, továbbá a megvalósítási és elszámolási szakaszt egyaránt) jelentősen lerövidíteni, hogy az ÚSZT-vel összhangban lévő projekt-ötletek felmerülése és megvalósulása között eltelt idő jelentősen csökkenjen - erre alkalmas lehet (elsősorban az állami és önkormányzati projektek esetében) a központilag koordinált és programozott, mentorált projektfejlesztés és támogatott végrehajtás, - az egyéb kedvezményezettek esetében az egyszerűsített és kvázi automatizált igény-benyújtási és elszámolási rendszer bevezetése, - továbbá a teljes projektéletpályát cash flow szempontból kezelő pénzügyi termékek bevezetése; - az ÚSZT céljainak elérését kiemelten támogató projekt-típusok kiemelt/gyorsított kezelése; - az intézményrendszer számára a 4/2011-es módosításában kitűzött új határidők be nem tartása negatív szankcionálására (túlteljesítése bonusszal való jutalmazására); - olyan kiemelt projektek elindítására, amelyek fő célja az allokációs életciklus egyes szakaszainak tematizált motorizálása (pl.: KEOP mentor szolgáltatás); 2.2. Szükséges lenne: - a gazdaságfejlesztés területén fenntartani a kiemelten gyors allokációt és az ott szervezett jó

SZAKMAI ELEMZÉSI DIMENZIÓ	FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSOK	JAVASOLT KORMÁNYZATI LÉPÉSEK INDIKATÍV LISTÁJA
3. A fejlesztéspolitikai intézményrendszer működése és az azt támogató jogi-szabályozási folyamatok elemzése és értékelése	3.1. Vegyes teljesítményt mutat az ÚSZT-s intézményrendszer; 3.2. Továbbra is több ezer projekt vár jelentős határidő túllépés mellett döntésre; 3.3. Már közel négyezer projektgazda részére csak jelentős késéssel érkezik meg az uniós forrás; 3.4. Jelentős maradt a nem teljesített követelés állomány; 3.5. Továbbra is magas a szabálytalansági vizsgálatok száma; az eljárások csak kb. 1/3-ának esetében nem igazolódik a gyanú; 3.6. Tovább fejleszthető intézményi kommunikációs hatékonyság; 3.7. Továbbra sem kezdődött el a 2014-2020-as költségvetési időszakot megalapozó tervezési munka.	gyakorlatokat (granting, kombinált termékek, automatizálás, stb) megosztani más programok felelőseivel is. 3.1. Szükséges lenne: - egy teljes intézményi audit, amely kiterjedne a várható igényeknek való megfelelési alkalmasságra és amelyben a jelenleg nem jól teljesítők esetében egyértelműen azonosításra kerülnének a feloldandó szűk keresztmetszetek (erre határidő, eszköz és felelős); - a jó gyakorlatokat meg kell osztani más intézmények munkatársaival is; 3.2. Szükséges lenne: - lásd 3.1.; - egyértelműen azonosítani a késések okait és a megfelelő erőforrások biztosítása mellett ki kell jelölni a késés-felszámolás határidejét és felelőseit; 3.3. Szükséges lenne: - lásd 3.1 - 3.2.; - kiegészítő pénzügyi termékekkel az esetleges csúszások alatt is fenn kell tartani a cash flow folyamatosságot a projektek gyors megvalósulása támogatására; 3.4. Szükséges lenne: - lásd 3.1 - 3.3.; 3.5. Szükség lenne: - a KSz-ek projektmenedzserei és a kedvezményezettek közötti kommunikációs modell fejlesztése – kiemelten is a személyes, előzetes konzultáció bevezetésével – amelynek célja a szabálytalan gyakorlatok megelőzése; 3.6. Szükség lenne: - a gyors, hatékony és hatásos működés szempontjából a túl hosszú információs utak felszámolására; ehhez a kiemelt felelősségű és szerepű (ill. horizontális hatáskörű) szereplők beazonosítása és az egyes kulcsintézmények és feladatok ezek közvetlen kommunikációs csatornája (hatáskörébe) való rendelése; 3.7. Szükséges lenne: - a 2014-2020-as költségvetési időszakot megalapozó tervezési és programozásai munka kapcsán mielőbbi Kormánydöntéssel rendezni az annak egyes, potenciális szereplői közötti feladat és felelősség-megosztást; a kapcsolódó részfeladatokat, kereteket és határidőket.
4. Az elemzési időszakban meghozott főbb döntések és intézkedések elvárt és várható következményei és hatásai elemzése és értékelése	4.1. Lépcsőzetes hatályba lépési modellben kezdődött el a korábbiánál gyorsabb és szabályosabb uniós forrás-lekötési mechanizmus jogi keretinek megteremtésére irányuló Kormányrendelet módosítás implementációja;	4.1. Szükség lenne: - lásd 3.1.; - lásd a 2.1. a 4/2011-re vonatkozó javaslata; 4.2. Szükség lenne: - a többletkötelezettség-vállalás eszközének alkalmazása mellett a mentori és programallokációs rendszer bevezetésére és erre épülve a 2011-13-as akciótervek prioritási

SZAKMAI ELEMZÉSI DIMENZIÓ	FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSOK	JAVASOLT KORMÁNYZATI LÉPÉSEK INDIKATÍV LISTÁJA
	4.2. Elindult a többletkötelezettség-vállalásához kapcsolódó kormányhatározat kihirdetése és implementációja; 4.3. Elindult a „top-up” forrás-mechanizmus hazai igénybevétele kapcsolódó feladatainak elvégzése; 4.4. Miniszteri rendelet született a 2007-2013 programozási időszakban az európai területi együttműködéshez kapcsolódó egyes állami támogatások felhasználásának szabályairól; 4.5. Módosításra kerültek az egyes területfejlesztési és önkormányzati fejlesztési célokat szolgáló hazai támogatási előirányzatokról szóló kormányrendeletek.	keretein felüli tartalék kiemelt projekt és pályázati konstrukciók, illetve mentor keretek nevesítésére az akciótervekben; 4.3. Szükség lenne: - forrásoldalon megoldást találni a hazai keretösszeg-csökkenés – legalább részleges – visszapótlására, ugyanis ennek hiánya veszélyeztetheti több, a Kormány által nevesített kiemelt projekt megvalósulását, ill. csökkentheti a tervezett pályázati felhívások, konstrukciók tervezett keretét; 4.4. Szükséges lenne: - a kapcsolódó pályázati kiírások elszámolható költségekre vonatkozó részei koherenciába hozására a szabályozási keretek változásával; 4.5. Szükség lenne: - az egyes jogosultak tekintetében komplex pénzügyi termékek kifejlesztésére és biztosítására, különösen a fejlesztési önerőket kiváltó és a fejlesztési finanszírozás likviditási problémáit kezelő eszközök bevezetésével.
5. Az Európai Unió keretekkel kapcsolatos főbb aktualitások és a kapcsolódó magyar vonatkozások bemutatása	5.1. Magas szintű nemzetközi konferenciát tartottak a 2013 utáni uniós költségvetésről; 5.2. Lengyel-magyar együttműködés kezdődött a kohéziós politika jövőjét érintő kérdésekről; 5.3. Az ECOFIN határozata kilátásba helyezte a kohéziós források részleges felfüggesztését Magyarország számára; 5.4. A korábban vártnál lassabban halad az IMF és az EU megállapodás előkészítése; 5.5. Aláírásra került a „fiskális europaktum”; 5.6. A V4-es és a Keleti Partnerség képviselői találkoztak Prágában.	5.1. Szükséges lenne: - a Magyarország számára kritikus szabályozási elveket és elemeket minden lehetséges nemzetközi fórumon prezentálni, és ezekhez kapcsolódóan el kell kezdeni nemzetközi koalíciók megszervezését más, hasonló érdekű tagállamokkal; 5.2. Szükséges lenne: - a 2014-2020-az új általános rendelet és szabályozás kerete kapcsán a Magyarország számára kiemelt elvek és elemek tekintetében folytatni kell a nemzetközi koalíciók megszervezését és a közös fellépést a más, hasonló érdekű tagállamokkal; 5.3. Szükséges lenne: - a hatályba lépési klauzúra annulálása, azaz mielőbb, de legkésőbb amíg az ECOFIN döntés hatályba nem lép, meg kell tenni és Brüsszel felé is prezentálni kell azokat az intézkedéseket, amelyek lehetővé teszik a kohéziós pénzek teljes körének folyósíthatóságát; 5.4. Szükség lenne: - az IMF-fel, illetve EU-val való tárgyalások előkészületei proaktív felgyorsítására az 5.3-ban is jelzett lépések megtételével és annak kommunikálásával; a tárgyalások során mielőbb megállapodást célszerű kötni, oly módon amelynek megfelelően jogszabály-módosításban nevesített jogalapokon kapnánk EU-s segítséget,

SZAKMAI ELEMZÉSI DIMENZIÓ	FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSOK	JAVASOLT KORMÁNYZATI LÉPÉSEK INDIKATÍV LISTÁJA
		így az ebbe történő belépéstől a kilépésig, de maximum 2013. december 31-ig újra jogosultak lennénk a +10% pontos „top-up”-ra; 5.5. Szükség lenne: - annak aktív kommunikálására, hogy az aláírás egyrészt nem jelent érdemi szuverenitás korlátozást Magyarország számára, hiszen nem vagyunk tagjai az euro övezetnek, másrészt a hazánk irányába kialakult nemzetközi bizalmatlansági környezetben a kimaradás optikája további jelentős kockázati felárat eredményezhetett volna; - az euro övezeti csatlakozási pálya, és ahhoz kapcsolódóan a paktum jogi és gazdasági szabályozó eszközei lépcsőzetes bevezetése hatásainak vizsgálata és modellezése; egy euro övezeti csatlakozási terv előkészítése; 5.6. Szükség lenne: - annak aktív és pozitív hazai és nemzetközi kommunikációja, hogy a V4-es országok, köztünk hazánk támogatják a Keleti Partnerség intézményét és az érintett államok euro-atlanti integrációja segítségét; - minél több keleti partnerségi tagállamban megjelenni a csatlakozást mentoráló, támogató szakértőkkel.

1. Az uniós források felhasználására vonatkozó főbb statisztikák elemzése és értékelése

1.1. Alacsony szintű a pályázói aktivitás

Az utóbbi egy hónap **heti átlagos pályázat-benyújtási gyakorisága és az igényelt támogatások állománya jóval a 12 heti átlag alatt** marad.

1.2. A támogatói döntések száma a 12 hetes átlag körül alakult

Az **ÚSZT támogatott projektjeinek a száma az utóbbi hónapban a 12 hetes átlag alatt alakult** (az az elmúlt héten a gyakoriság 206-tal nőtt, ami nagyobb mértékben elmaradt az egy hónappal korábbitól (231 db), illetve az elmúlt 12 hét átlagától (251 db) is). Az átlagosnál nagyobb volt a növekedés a Közép-Magyarországi OP-nál (54 db a korábbi 34-es átlaghoz képest).

A **jóváhagyott támogatások állománya kismértékben növekvő trendet mutat**; csupán a 7. hétben történt negatív változás.

Az **ÚMFT-ben hetek óta csökkenő trendet mutat a nyertesek száma, azonban a megítélt támogatások állománya kismértékben növekedésnek indult** (kivétel ez alól a 7. hét, amely kirívó értéket mutat mind az előtte lévő, mind az utána következő hetekhez képest). A csökkenő trend egyik legfőbb faktora a KMOP forrásainak abszorpciója.

Az **NSRK összesen szinten jóváhagyott támogatások heti értéke ugyan kismértékben, de folyamatosan növekszik**. Az elmúlt 12 héthez viszonyítva azonban még mindig relatíve alacsony szinten van. Az utóbbi héten közel 27 Mrd Ft-tal nőtt.

1.3. Lassan nőtt az új szerződéskötések száma

Lassuló ütemben nőtt az új szerződések száma. Az **ÚSZT-ben leszerződött új projektek száma az elemzési időszakban a 12 havi átlaghoz képest kismértékben csökkent** (az elmúlt 12 hétben hetente átlagosan mintegy 200 szerződést kötöttek szemben az elemzési időszak beli alig több, mint 180-as átlaggal). A leszerződött állomány is az előző havihoz közel hasonló dinamikával bővült.

1.4. A tervezett alatt alakuló a kifizetések

Az elmúlt hónapban az utóbbi időszakban megfigyelt kismértékben növekedő trenddel szemben, a heti kifizetések száma 13,7 Mrd forintos átlag körül ingadozott. Összességében február hónapban az NSRK-n belüli kifizetések heti átlaga több mint 4 Mrd forinttal csökkent a korábbi 12 hét átlagához képest. **A támogatások meghatározó része (10,2 Mrd Ft, 2,56 Mrd Ft heti átlag mellett) a Környezet és Energetikai Program nyerteseinek lett kifizetve**. Jelentős kifizetések

történtek továbbá a KÖZOP-on (7,3 Mrd Ft), a TIOP-on (7,2 Mrd Ft), illetve a GOP-on (6 Mrd Ft) belül is.

Az **NSRK szintű kifizetések állománya az elmúlt héten 11,3 Mrd Ft-tal emelkedett, amely valamennyivel kevesebb az egy héttel korábbinál (13 Mrd Ft), és jelentősen a korábbi átlag és a tervezett mérték alatt marad.** Jelentősebb növekedés egyik OP-ban sem tapasztalható, azonban a TIOP-on belül kismértékű növekedés elindult (közel 400 millió Ft). Érdembeni csökkenés a KÖZOP-ban (közel 3 Mrd Ft, ezen csökkenés nagy részét, 1,5 Mrd Ft-ot egy vasúti projektre múlt hónapban kifizetett támogatás tesz ki), illetve a GOP-ban volt tapasztalható, ahol több mint 500 millió forinttal csökkent a kifizetett támogatás.

Az év elején a kifizetések lassú volta okán, NSRK szinten **a kifizetéseket 61%-os teljesítési aránnyal sikerült csak megvalósítani február végéig bezárólag.**

1.5. Továbbra is igen jelentős az allokációs olló

Az utóbbi hetekben **tovább zárult az olló a megítélt támogatások és a kifizetések volumene között, ugyanakkor a 12 heti átlag továbbra is negatív.**

A korábbiakhoz képest jelentős előrelépés, hogy **a kifizetések meghaladják a korábban jellemző, megítélt támogatások 40%-át, elérve a 78%-ot.** Ennek azonban továbbra is következménye, hogy az **NSRK továbbra sem képes a gazdaságot érdemben dinamizáló valódi eszközzé válni,** hiszen annak előfeltétele a gyors és koncentrált forráskihelyezés, amivel a rendszer továbbra is adós maradt.

2. A fejlesztéspolitikai programokban megfogalmazott stratégiai célok elérésének időszakos monitoringja

2.1. Az ÚSzT egyenlőre még kevésbé képes a nemzetgazdaság egészének motorizálására

Az uniós források felhasználása terén a gazdasági multiplikációhoz, a célindikátorok elérése támogatásához szükséges megvalósítási, kifizetési fázisba az ÚSzT projektjeinek még csupán kis hányada jutott el.

Az eddig realizálható növekedési és foglalkoztatási hatások többsége még az ÚMFT projektjeinek köszönhető, amik jelentős része már a kifizetési fázisba lépett.

2.2. Az ÚSzT a gazdaság dinamizálása terén halad a leggyorsabb ütemben

Örvendetes, hogy az általános lassabb haladás mellett éppen a foglalkoztatási szempontból kulcsfontosságú vállalkozás-fejlesztési és zöld-gazdaságfejlesztési dimenziókban mutatható fel arányaiban az eddigi legtöbb megvalósítási, kifizetési fázisba jutott ÚSzT projekt.

3. A fejlesztéspolitikai intézményrendszer működése és az azt támogató jogi-szabályozási folyamatok elemzése és értékelése

3.1. Vegyes teljesítményt mutat az ÚSZT-s intézményrendszer

Ugyan az **ÚSZT-s projektek** esetében valamennyi eljárásrendi kategóriában (könnyített pályázat, normál pályázat, kiemelt projekt) a teljes intézményrendszer **átlagában sikerül tartani** mind a döntési, mind a szerződéskötési **határidőket**, a **döntések átfutási ideje az utóbbi hetekben lassan, de folyamatosan emelkedik**, amelynek következtében a **normál pályázatok esetén átlagosan elérte a jogszabályban rögzített határidők 100%-át** (a kiemelt és könnyített pályázatoknál is meghaladta a 90%-ot).

Az **egyes közreműködő szervezetek** esetében **jelentős különbségek figyelhetők meg, többségük késedelemben van**. A csúszás több esetben meghaladja a 30%-ot is, sőt **egyes közreműködő szervezeteknél a jogszabályi határidő kétszerese alatt születik meg (átlagosan) a döntés**.

A szerződéskötéseknél valamennyi közreműködő szervezet határidőben teljesít.

3.2. Továbbra is több ezer projekt vár jelentős határidő túllépés mellett döntésre

Az elmúlt hónapban ugyan **kissé mérséklődött a határidőt legalább 28 nappal túllépő, döntésre váró projektek száma**, de a **késedelmes projektek száma továbbra is 2.000 db körül alakul** februári heti átlagot tekintve. A legtöbb, határidőt legalább 28 nappal túllépő döntésre váró projekt az ESZA Kht.-nál (heti átlag: 1046 db), az Energiaközpontnál (heti átlag: 585 db) és az ÉARFÜ Kht.-nál (heti átlag: 206 db) található.

3.3. Már közel négyezer projektgazda részére csak jelentős késéssel érkezik meg az uniós forrás

Jelentősen emelkedett a 28 napon túli csúszásban lévő, kifizetésre váró számlák száma. Valamennyi közreműködő szervezetnél szignifikáns darabszám-növekedés volt a hónap közepén. Ezzel jelenleg **közel 4000 késedelmes számla vár kifizetésre, amely 2011. október óta (az új módszertan bevezetése óta) a legmagasabb szám**.

3.4. Jelentős maradt a nem teljesített követelés állomány

A teljes követelés állomány kb. 40%-a továbbra sem teljesített, bár arányaiban csökkent. Az egyes operatív programok teljesítménye ebből a szempontból is jelentős eltéréseket mutat.

3.5. Továbbra is magas a szabálytalansági vizsgálatok száma; az eljárások csak kb. 1/3-ának esetében nem igazolódik a gyanú

A végrehajtás szempontjából lassító tényező, hogy **továbbra is igen magas a szabálytalansági vizsgálatok száma**. Az egyes ügyek jogalapjai eltérők, de **megállapítható, hogy a vizsgálatok csupán 1/3-ában nem igazolódik a szabálytalanság gyanúja**. Ugyanakkor **ennek oka a legtöbb esetben nem szándékos szabálysértés**, hanem az eljárásrendnek nem megfelelő projektgazdai oldali ügykezelés, amely vélhetően csökkenthető lesz egy egyszerűbb és felhasználó-barátabb rendszerben, amit a 4/2011-es kormányrendelet módosítása is céloz.

3.6. Tovább fejleszthető intézményi kommunikációs hatékonyság

Az **intézményrendszer egyes szereplői közötti kommunikáció** gyakran a lehetséges optimumnál **lassabb, túlformalizált és a hatékonyság jeleit mutatja**.

A közreműködő szervezetek közvetlenül az NFM alá rendelése javított a helyzeten, de továbbra sem kellő mértékű a kommunikációs **hatékonyság az NFM Fejlesztéspolitikai Koordinációért Felelős Államtitkársága és az NFÜ egyes irányító hatóságai között**.

3.7. Továbbra sem kezdődött el a 2014-2020-as költségvetési időszakot megalapozó tervezési munka

Az intézményrendszer egyes szereplői közötti feladat megosztások rendezetlensége és nyitott kérdései miatt továbbra sem kezdődött meg **a 2014-2020-as uniós költségvetési időszak tervezése és programozása**.

Kormánydöntés hiányában – arra várva – egyes intézményi szereplők kívárnak; mások egyenlőre szétszórt, koordinálatlan modellben próbálnak egyes feladattal haladni.

4. Az elemzési időszakban meghozott főbb döntések és intézkedések elvárt és várható következményei és hatásai elemzése és értékelése

4.1. Lépcsőzetes hatályba lépési modellben kezdődött el a korábbinál gyorsabb és szabályosabb uniós forrás-lekötési mechanizmus jogi keretinek megteremtésére irányuló Kormányrendelet módosítás implementációja¹

Az kormányrendelet-módosítás implementációját követően **gyorsabb és a korábbinál szabályosabb támogatás allokációs modellt áll fel az intézményi oldalon.**

Fentiek eredményeképpen igénylői oldalon:

- **csökkennek** az egyes támogatási igények **adminisztratív terhei**;
- **gyorsul a támogatási igények és kérelmek** kezelése-időigényei.

Ezek hatására pedig **kedvezményezetti szempontból olcsóbbá, könnyebbé és gyorsabbá válhat az uniós forrással támogatott projektek megvalósítása.**

A kormányrendelet módosítás és annak EMK implementációja a következő főbb területeken vezet be új, gyorsító, a még magasabb szabályossági szintet támogató lépéseket:

- egyszerűsítés az akciótervek szerkezetében;
- határidő csökkentés és pontosítások a támogatási konstrukciók tervezésével, elindításával és a beérkezett pályázatok kezelésére rendelkezésre álló határidőkkel kapcsolatban;
- elektronikus ügykezelés elősegítése;
- projektfelügyeleti rendszer alapjainak létrehozása;
- közvetlen szállítói kifizetés alkalmazása;
- egyszerűsítés és határidő csökkentés a közbeszerzési szabályok és ajogorvoslati eljárások tekintetében.

Megjegyezzük ugyanakkor, hogy:

- a jelen jogi-intézményi szabályozás csupán akkor képes feladatát hatékonyan ellátni, ha a benne foglaltak be nem tartása negatív, túlteljesítése pozitív szankcionálást von maga után (pl.: hatékonytalansági malus és hatékonysági bónusz a mozgóbér elemekbe is beépítve, stb).

¹ Kapcsolódó jogi, szabályozási elem: a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló kormányrendelet módosításáról szóló 25/2012. (II. 29.) Korm. rendelet

- a beruházások hatékony megvalósulása érdekében tovább kell csökkenteni a kifizetéseket esetlegesen hátráltató, alapvetően a projektgazdáknál jelentkező problémákat, valamint a szerződéskötést és a kifizetéseket késleltető, a támogatások kezelésével foglalkozó intézményrendszeren belül jelentkező nehézségeket (pl.: új allokációs modellek bevezetése, önerő kiváltó vagy támogató garancia alap, stb).

4.2. Elindult a többletkötelezettség-vállalásához kapcsolódó kormányhatározat kihirdetése és implementációja²

A határozat 27 prioritásban 107,4 Mrd forint többletkötelezettség-vállalás megtételét írja elő a lenti indikatív bontásban.

Kiemelten fontos, hogy a **tartalékkonstrukciók rendszere a költségvetés számára nem jelent valós, azonnali többlet-kötelezettségvállalást, így nem érinti, negatív, előre nem tervezett tartalommal a költségvetés egyenlegét** (megj.: a tartalék konstrukciók terhére pályázati kiírást vagy kiemelt felhívást kibocsátani csak források felszabadulása vagy többletkötelezettség-vállalás engedélyezése esetén lehet)³.

Ugyanakkor a tartalékok rendszere bevezetése **erősebb versenyt** teremtve (a késő, és lemorzsolódó projekt helyett könnyen és gyorsan belép egy új) **várhatóan erősíti a normál igények konkurens modellű fejlesztése minőségét és sebességét.**

² Kapcsolódó jogi, szabályozási elem: az egyes operatív programok többletkötelezettség-vállalásához kapcsolódó eljárásrendről szóló 2000/2012-es kormányhatározat (megj.: a fejlesztési programok többletkötelezettség-vállalási eljárásrendje és a kapcsolódó intézkedések (pl.: akcióterv módosítások előkészítése) pontos és tételes meghatározása a 4/2011. (I. 28.) Korm. rendeletbe lett beépítve, és nem önálló jogszabályként jelent meg)

³ A többletkötelezettség-vállalás eljárás lépései az alábbiak:

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ) a fejlesztéspolitikáért felelős miniszterrel egyeztetve többletkötelezettség-vállalási igényt tölt ki azon programok prioritásaira, amelyek esetében a programok keretein felüli kötelezettséget kíván vállalni. Az igény tartalmazza a prioritás keretében megtett kötelezettségvállalásokra, valamint a lemorzsolódó forrásokra vonatkozó adatokat. Emellett pedig meghatározza a többletkötelezettség-vállalás konkrét összegét, valamint a kapcsolódó kifizetések várható évenkénti lefutását. Az NFÜ a többletkötelezettség-vállalási igényt beterjeszti az államháztartásért felelős miniszter számára elbírálásra.

Az államháztartásért felelős miniszter a beterjesztett igényt megvizsgálja, formai és tartalmi megfelelőség esetén a hatályos költségvetési törvény alapján jóváhagyja az érintett prioritásban a többletkötelezettség-vállalásra fordítható összeget.

Az államháztartásért felelős miniszter jóváhagyása esetén az NFÜ előkészíti az érintett prioritás akciótervének módosítását, amelyben meghatározza a többletkötelezettség-vállalásból származó forrás felhasználását.

Az akcióterv a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 4/2011. (I.28.) Korm. rendeletben foglalt eljárás szerint kerül módosításra.

Fontos látni, hogy mind a projektek döntési és szerződéskötési folyamata, mind a kivitelezése jelentős időt vesz igénybe, és a fejlesztési forrásokat azonban 2015 végéig fel kell használni és a projektgazdáknak ki kell fizetni. Ezért a többletkötelezettség-vállalásokkal egyidejűleg, azok mellett, szükséges a projekt-mentorálás és a koordinált, (mikro)programozott projektfejlesztés elindítása is.

A többletkötelezettség-vállalás eszközének alkalmazása mellett tehát **szükséges lehet mentori és programallokációs rendszer bevezetése és erre épülve a 2011-13-as akciótervek prioritási keretein felüli tartalék kiemelt projekt és pályázati konstrukciók, illetve mentor keretek nevesítése** az akciótervekben.

4.3. Elindult a „top-up” forrás-mechanizmus hazai igénybevétele kapcsolódó feladatainak elvégzése⁴

A segítségnyújtás igénybevétele azt eredményezi, hogy **201 millió euróval**, megközelítőleg 56 Mrd Ft-tal⁵ **csökken a teljes hazai társfinanszírozás összege.** Ugyanakkor a hazai társfinanszírozás összegének csökkenése révén **az operatív programok keretösszege, így a következő évekre tervezett fejlesztések, projektek száma is csökken.** A hazai keretösszeg-csökkenés – visszapótlás hiányában – **veszélyeztetheti több Kormány által nevesített kiemelt projekt megvalósulását is,** csökkentheti a tervezett pályázati felhívások, konstrukciók tervezett keretét.

A hazai keretösszeg-csökkenés hatásai a „top-up” utáni szabad hazai keret függvényében, prioritásonként eltérőek:

- azon prioritások esetében, ahol a „top-up” igénybevétele miatti csökkentett hazai keret meghaladja az eddigi hazai kötelezettségvállalások összegét, a prioritás jövőbeli pályázati kiírásainak hazai keretét kell csökkenteni;
- azon prioritások esetében, ahol a „top-up” igénybevétele miatti csökkentett hazai keret nem éri el a hazai kötelezettségvállalásoknak a jelenleg futó, még nem elbíralt pályázati kiírások hazai keretével növelt összegét, a futó pályázati kiírások hazai keretét kell csökkenteni, valamint a prioritás jövőbeli pályázati kiírásaira nem lesz hazai keret.;
- azon prioritások esetében, ahol a „top-up” igénybevétele miatti hazai keretösszeg-csökkenés nem nyújt fedezetet a prioritásban már megtett hazai kötelezettségvállalásokra (a prioritások hazai kerete, amelyet a csökkentés érintene, már kötelezettségvállalással terhelt), további intézkedés szükséges.

⁴ Kapcsolódó jogi, szabályozási elem: a pénzügyi stabilitási gondokkal küzdő tagállamok megsegítését szolgáló, az uniós támogatással megvalósuló projektek társfinanszírozásával összefüggő segítségnyújtás esetleges igénybevételének hatásairól szóló 2000/2012-es kormányhatározat

⁵ 280 HUF/EUR árfolyamon

A segítségnyújtás igénybevétele **nem jelent tényleges többletforrást az EU részéről**; azaz az egyes operatív programokban meghatározott EU-források mértéke nem változik, csupán a hazai társfinanszírozás aránya csökken

A segítségnyújtás igénybevétele azt is eredményezi, hogy **a hazai társfinanszírozás összegének csökkenése révén az operatív programok keretösszege, így a következő évekre tervezett fejlesztések, projektek száma is csökken.**

Jelen jogi-intézményi szabályozás csupán akkor képes feladatát hatékonyan ellátni, ha:

- a **kieső társfinanszírozás miatti források addicionális visszapótlása révén biztosítható, hogy ne kerüljön veszélybe több, a Kormány által nevesített kiemelt projekt megvalósulása,**
- ill. hogy **csak kiemelten indokolt és alátámasztott esetben csökkenjen egyes, tervezett pályázati felhívások, konstrukciók kerete.**

4.4. Miniszteri rendelet született a 2007-2013 programozási időszakban az európai területi együttműködéshez kapcsolódó egyes állami támogatások felhasználásának szabályairól⁶

A tervezet elfogadásával a személyszállítási közszolgáltatásért járó ellentételezés támogatási kategória, illetve azon feltételek meghatározása, amely ezen támogatás nyújtásához szükségesek (pl. a közszolgáltatási szerződés) bevezetésre kerülhet a határmenti programok esetében. Így a **jogi szabályzás módosításával az Európai Regionális Fejlesztési Alap, valamint az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz pénzügyi alapok által biztosított forrás felhasználása segítségével lehetségessé válik a határmenti területek körébe tartozó fejlesztések zökkenőmentes finanszírozása,** valamint olyan fejlesztések megvalósítása, melyek nem esnek egybe más európai uniós támogatási program célkitűzéseivel, és nem részesülnek azok támogatásából.

Az egyes, a **célterületet érintő fejlesztések szabályozási szempontból akadálytalanul járulhatnak hozzá az érintett szakma, ágazat fejlesztéséhez, új, modern technológiák bevezetéséhez, munkahelyteremtéshez, így végső soron az életminőség javításához.**

⁶ Kapcsolódó jogi, szabályozási elem: 14/2012. (III. 6.) NFM rendelet a 2007-2013 programozási időszakban az európai területi együttműködéshez kapcsolódó egyes állami támogatások felhasználásának szabályairól

4.5. Módosításra kerültek az egyes területfejlesztési és önkormányzati fejlesztési célokat szolgáló hazai támogatási előirányzatokról szóló kormányrendeletek⁷

A fejlesztési támogatások felhasználási szabályainak módosításával **elősegíthető a kedvezményezett szervezetek működési feltételeinek fenntartása, a vállalkozások foglalkoztatotti létszámának megtartása, az önkormányzatok támogatással megvalósuló fejlesztéseinek sikeressége, illetve az ezekre irányuló támogatási szerződések rendelkezéseinek érvényesülése.** A javasolt módosítások mind a vállalkozások, mind a nonprofit szervezetek és önkormányzatok számára segítséget jelentenek működésük fenntartásához, eladósodásuk elkerüléséhez. Azaz ezen elem tekintetében a válság hatásait csökkentő módon járul hozzá a szabályozás a fejlesztések megvalósulása támogatásához.

A BFT-t érintő külön szabályozási elem tekintetében megállapítható, hogy az egyedi szennyvízkezelő berendezések tervezésére és kiépítésére elkülönített támogatásból átcsoportosítás útján **olyan hatástanulmány valósulhat meg, amely** az eddigi tapasztalatokat és eredményeket összefogóan, közérthetően ábrázolja a program végrehajtásában közreműködők részére, valamint minden érintett számára, így **fontos információkkal szolgálhat az állami támogatások feltételrendszerének meghatározásánál, a vonatkozó rendeletek megfogalmazásánál, valamint háttéranyagul szolgálna a rendszer széleskörű megismertetéséhez.** Ennek megfelelően e tudásbázis fejlesztés révén fontos tudástőke képződhet.

⁷ Kapcsolódó jogi, szabályozási elem: az egyes területfejlesztési és önkormányzati fejlesztési célokat szolgáló hazai támogatási előirányzatokról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 35/2012. (III. 9.) Korm. rendelet

5. Az Európai Unió keretekkel kapcsolatos főbb aktualitások és a kapcsolódó magyar vonatkozások bemutatása

5.1. Magas szintű nemzetközi konferenciát tartottak a 2013 utáni uniós költségvetésről

A dán elnökség és az Európai Parlament közös támogatásával szervezett „*EU budget beyond 2013: which expenditure and which resources?*” című, az Európai Unió 2014–2020-as költségvetési időszakának fő kérdéseiről rendezett konferencián az EP-képviselők mellett a nemzeti parlamentek, a Régiók Bizottsága, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és az Európai Számvevőszék képviselői is részt vettek. Az EU-nak hamarosan ki kell dolgoznia a 2014–2020-ra vonatkozó többéves pénzügyi keretet, amiből kiderül, hogy mire mennyi pénz jut majd. **A legfontosabb kérdés az, hogy a költségvetés mennyire szolgálja majd az EU2020 gazdasági stratégia céljait, azaz a fenntartható növekedést, a kutatás-fejlesztés elősegítését és a foglalkoztatás bővítését, és mi történik az uniós politikák támogatásával.**

A magyar álláspont szerint: **a kohéziós politika nem csupán a kevésbé fejlett régiók felzárkóztatásában fontos**, hanem a nettó befizető országok gazdaságának növekedéséhez is hozzájárul, ezért minden tagállam érdeke annak fenntartása.

5.2. Lengyel-magyar együttműködés kezdődött a kohéziós politika jövőjét érintő kérdésekről

Magyarország és Lengyelország hasonlóan látja a kohéziós politika jövőjét és egyaránt az erős fejlesztéspolitika fenntartásában érdekelt, jelentette ki Győri Enikő EU-ügyekért felelős államtitkár, miután 2012. március 8-án, Budapesten megbeszélést tartott lengyel partnerével, Mikołaj Dowgielewicz európai ügyi államtitkárral. Az aktuális európai uniós kérdések között a felek részletesen áttekintették a 2014–2020-as többéves pénzügyi keretről szóló tárgyalások állását. Győri Enikő kifejtette, hogy **Magyarország nem támogatja a „top down” megközelítést**, azaz, hogy előre meghatározzák a keretköltségvetés főösszegét, és ezután a rendelkezésre álló forrásokhoz rendelnék a feladatokat. „Szerintünk arra van szükség, hogy az EU prioritásai alapján épüljön fel a költségvetés, és a fontos célokhoz rendeljék hozzá a pénzügyi eszközöket, ne pedig fordítva”. **A magyar kormány elsősorban azt kifogásolja, hogy az Európai Bizottság javaslata szerint minden jogosult tagállamra egyformán érvényes felső korlátot szabnának a kohéziós támogatásoknak (capping), így ezzel Magyarország kohéziós forrásai 20 százalékkal csökkennének a jelenlegi keretköltségvetéshez képest.**

5.3. Az ECOFIN határozata kilátásba helyezte a kohéziós források részleges felfüggesztését Magyarország számára

Az Európai Unió Gazdasági és Pénzügyek Tanácsa (ECOFIN) brüsszeli ülésén (2012. március 13.) jóváhagyta az Európai Bizottság 2012. február 22-i javaslatát, amelyben javasolta a Magyarországot megillető kohéziós alap forrás, vagyis felzárkóztatási támogatási keret tekintetében 495 millió eurónyi részleges felfüggesztés érvényesítését 2013. január elsejei hatállyal⁸. A hatályba lépési klauzúra, hogy Magyarország tesz-e hatékony és fenntartható eredményt nyújtó lépéseket az államháztartási hiány tartósan három százalék alá szorítása érdekében.

Ha és amennyiben Magyarország megteszi az ajánlott kiigazító lépéseket, az intézkedést a tanács hatályon kívül helyezi. Megjegyezzük, hogy ez volt az első alkalom az EU történetében, hogy a tanács a túlzotthiány-eljáráshoz kapcsolódva a (kohéziós) források (részbeni) befagyasztásáról döntött, még ha csupán a jövőre nézve és feltételesen is. Fontos még látni, hogy az ECOFIN döntése arra is kitér, hogy az eredetileg tervezett szeptember 13-i időpont helyett már a pénzügyminiszterek június 22-i ülésén visszatérhetnek a kérdésre és döntést hozhatnak a felfüggesztés visszavonásáról, feltéve, hogy a magyar kormány addig megteszi a szükséges költségvetési kiigazító intézkedéseket.

5.4. A korábban vártnál lassabban halad az IMF és az EU megállapodás előkészítése

Elemzők szerint Magyarország legelőbb csak a második, vagy harmadik negyedévben juthat megállapodásra az EU-val és a Nemzetközi Valutaalappal (IMF) egy hozzávetőleg 15 milliárd eurós finanszírozási csomagról, és ezután kezdődhet meg az eddigi jegybanki kamatemelések visszafordítása. A BNP Paribas bankcsoport áprilisra szóló globális havi előrejelzésében Magyarországgal kapcsolatban azt írta, hogy az IMF/EU-megállapodás csökkentené „egy újabb bizalmi válság” kialakulásának kockázatát, javítva ezzel a növekedési kilátásokat is. Az IMF/EU-megállapodás tartósan csökkenthetné a kockázati felárakat, ami utat engedne a forinterősödésnek, és enyhítené a „nagyon magas kamatok” szükségességét.

Erre az előrejelzésre a fő kockázatot az jelenti, hogy ha esetleg mégsem sikerül viszonylag gyorsan egyezsége jutni az EU-val és a valutaalappal. Elemzők szerint ez a scenárió kiemelt nemzetgazdasági kockázatot hordoz, hiszen számottevően magasabb kamatok mellett további hitelminősítői osztályzatrontásokhoz vezethetne, és „sokkal gyengébb” befektetési és GDP-növekedési profilt eredményezhet.

⁸ A döntés csupán azon forrásokat érinti, amely a hétéves uniós keretköltségvetés értelmében része Magyarország jövőre felhasználható keretének, de amelyek felhasználásáról még nem döntöttek; konkrét beruházáshoz, projekthez még nem kapcsolótták.

A Magyarországon működő Amerikai Kereskedelmi Kamara (AmCham) márciusi üzleti fórumán Kovács Árpád, a Költségvetési Tanács (KT) és a Magyar Közgazdasági Társaság elnöke, azt mondta, hogy ha Magyarország júniusig végrehajtja az Európai Unió által kért kiigazító lépéseket, akkor az IMF-megállapodás feltételei „szinte automatikusan” rendeződnek, vagyis **Washingtonba az Európai Unión keresztül vezet út.**

5.5. Aláírássra került a „fiskális europaktum”

25 európai uniós tagállam vezetője – magyar részről Orbán Viktor miniszterelnök – írta alá az EU új szerződését, amely elsősorban a költségvetési fegyelem nagyobb mértékű garantálására vonatkozik. A „fiskális europaktum” néven is emlegetett dokumentumban – amely hivatalosan a Szerződés a Gazdasági és Pénzügyi Unió belüli stabilitásról, koordinációról és kormányzásról nevet viseli – az **euróországok vállalták, hogy az államháztartásuk szerkezeti hiányát a bruttó hazai termékhez (GDP) képest legfeljebb 0,5 százalékon tartják.** Emellett **automatikus kiigazítási** mechanizmus életbe léptetését helyezik kilátásba arra az esetre, ha a rájuk vonatkozó középtávú célkitűzéstől, illetve az ahhoz vezető korrekciós pályától jelentősen eltérnek. A szerződés tartalmazza továbbá **a belső államadósság féken tartásának köteleességét** is, azaz az úgynevezett **adósságféket.**

A szerződést formálisan az euróövezeti országok kötötték, az azon kívüli tíz tagállam közül pedig nyolc csatlakozott hozzá; csak **Nagy-Britannia és Csehország nincs az aláírók között.** London álláspontja szerint a paktum „több bürokráciát és több jogi bonyodalmat jelent”, a cseh kifogások lényege pedig az, hogy „a dokumentum túlságosan az államháztartási hiányra összpontosít az adóssággal szemben”. **Azokra az országokra nézve, melyek nem tagjai az euróövezetnek, a megállapodás nem kötelező, illetve velük szemben nincsenek alkalmazható szankciók.**

Orbán Viktor szerint ez **Magyarország érdeke is** mivel a paktum segít az euró megerősítésében, ugyanakkor kiemelte, hogy a szerződés Magyarországra csak az eurózónához való csatlakozást követően lesz érvényes.

5.6. A V4-es és a Keleti Partnerség képviselői találkoztak Prágában

A cseh elnökség alatt a Visegrádi Csoport külügyminiszterei és a Keleti Partnerség országai 2012. március 5-én találkozót tartottak a prágai Czernin palotában, amelynek témája a Keleti Partnerség volt. Az eseményre meghívást kapott a visegrádi, a balti és keleti partnerországok külügyminiszterei mellett az EU Tanácsának soros elnökségét ellátó Dánia külügyminisztere, Catherine Ashton kül- és biztonságpolitikai főképviselő valamint Stefan Füle bővítési- és szomszédságpolitikai biztos is. A visegrádi országok külpolitikai együttműködésének **fontos pillére a keleti partnerek** (Azerbajdzsán, Belarusz, Georgia, Moldova, Örményország és Ukrajna) **euro-atlanti közeledésének támogatása,** demokratikus átalakulási és integrációs tapasztalataink megosztása. **Az idei találkozó fő célja az aktuális kérdések áttekintésén túl a Visegrádi Csoport új Keleti Partnerség Programjának elindítása volt.**

A V4-ek 2012-től kisebb, a pályázási gyakorlat elsajátítását is segítő programok megvalósításával, valamint egyetemi tanulmányi és ösztöndíj program elindításával kívánják támogatni a Keleti Szomszédságpolitika célországait. A programok további deklarált célja a térség országai közötti kapcsolatok fejlesztése, a határokon átnyúló és regionális együttműködés fokozása az érintett országokban működő civil szervezetek, egyetemek, diákok és önkormányzatok bevonásával. **Martonyi János külügyminiszter a találkozó kapcsán hangsúlyozta a V4 Keleti Partnerség és a Visegrádi Együttműködés nyugat-balkáni aktivitásai közötti egyensúly biztosításának fontosságát.**